

ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ДРЖАВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

3584

На основу члана 11. став 1. таč. 10. и 11. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 и 68/15 – аутентично тумачење), а на основу предлога Комисије за акредитацију и проверу квалитета,

Национални савет за високо образовање Републике Србије на седници одржаној 25. јуна 2015. године, донео је

ПРАВИЛНИК

о изменама и допунама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма

Члан 1.

У Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 106/06, 112/08, 70/11, 101/12 и 13/14) у делу I. СТАНДАРДИ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА мења се:

Стандард 2: Планирање и контрола, који гласи:

„Да би остварила основне задатке и циљеве високошколска установа врши планирање и контролу резултата свих облика образовних, научних, уметничких, истраживачких и стручних активности у оквиру своје делатности.

Високошколска установа има прописан поступак краткорочног и дугорочног планирања. Планирање се врши на основу анализе унутрашњих и спољашњих чинилаца. Планирање је засновано на систематичном и сталном прикупљању података и њиховој стручној анализи. Резултати планирања су плански документи који су доступни јавности и примењују се у пракси.

Високошколска установа редовно и систематично контролише испуњавање основних задатака, дајући приоритет остварењу образовних циљева. Контрола се обавља поређењем планираних и остварених циљева и поређењем резултата високошколске установе са њеним резултатима у претходном периоду и са резултатима сличних високошколских установа у земљи и свету. О резултатима контроле високошколска установа сачињава извештај који је доступан јавности.

Високошколска установа редовно преиспитује дјелтврност спроведеног планирања и контроле и ради на њиховом унапређењу укључујући и високошколске јединице ван седишта установе.”

Стандард 4: Студије, који гласи:

„Садржај квалификација и диплома поједињих врста и нивоа студија одговарају карактеру и циљевима студијских програма. Студијски програми високошколске установе су у складу са основним задацима и циљевима и служе њиховом испуњењу. Високошколска установа систематично и ефективно планира, спроводи, надгледа, вреднује и унапређује квалитет студијских програма.

Квалификације које означавају завршетак основних струковних студија стичу студенти:

- који су показали знање у области студирања које се заснива на претходном образовању и које оспособљава за коришћење стручне литературе;
- који су у стању да примене знање и разумевање у професији;
- који су у стању да пренесу знања на друге;
- који поседују способност да наставе студије;
- који поседују способност за тимски рад;
- који поседују практична знања, која им омогућују брзо укључивање у процес рада привредних предузећа и јавних установа.

Квалификације које означавају завршетак основних академских студија стичу студенти:

- који су показали знање у области студирања које се заснива на претходном образовању и које је на нивоу који омогућава

коришћење стручне литературе, али истовремено обухвата неке аспекте који се ослањају на кључна знања њиховог поља студирања;

– који су у стању да примене своје знање и разумевање на начин који указује на професионални приступ послу или звању и који имају способности које се најчешће исказују смишљањем и одбраном аргумента и решавањем проблема унутар поља студирања;

– који имају способност да прикупљају и тумаче потребне податке;

– који имају способност размишљања о релевантним друштвеним, научним или етичким питањима;

– који су у стању да о свом раду и резултатима рада обавештавају стручну и ширу јавност;

– који су развили способности које су неопходне за наставак студија.

Квалификације које означавају завршетак дипломских академских студија стичу студенти:

– који су показали знање и разумевање у области студирања, које допуњује знање стечено на основним академским студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;

– који су у стању да примене знање у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар образовно-научног, односно образовно-уметничког поља студија;

– који имају способност да интегришу знање, решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;

– који су у стању да најасан и недвосмислен начин пренесу знање и начин закључивања стручној и широј јавности;

– који поседују способност да наставе студије на начин који ће самостално изабрати.

Квалификације које означавају завршетак специјалистичких академских студија стичу студенти:

– који су показали продубљено знање, разумевање и способности у одобраним ужим научним и уметничким областима специјализације, засновано на знању и вештинама стеченим на дипломским академским студијама и одговарајуће је за истраживање у датим ужим научним и уметничким областима студија;

– који су у стању да примене стечено продубљено знање, разумевање и способности стечене током специјалистичких студија за успешно решавање сложених проблема у новом или непознатом окружењу, у ужим научним и уметничким областима студија;

– који имају повећану способност да повежу стечена знања и решавају сложене проблеме, да расуђују и да на основу доступних информација доносе закључке који истовремено садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;

– који су у стању да ефикасно прате и усвајају новине и резултате истраживања у области специјализације и да најасан и недвосмислен начин пренесу своје закључке, знање и поступак закључивања стручној и широј јавности.

Квалификације које означавају завршетак специјалистичких струковних студија стичу студенти:

– који су показали продубљено знање, разумевање и стручне вештине у одобраним ужим областима специјализације, које се заснива на знању и вештинама стеченим на основним струковним или основним академским студијама, као вид посебне припреме и одговарајуће је за успешан рад у области специјализације;

– који су у стању да примене продубљено знање, разумевање и вештине за успешно решавање сложених проблема у делимично новом или непознатом окружењу ужим областима студија;

– који су стекли знања и вештине потребне за тимски рад при решавању сложених проблема из струке;

– који имају повећану способност да интегришу стечена знања и вештине, да расуђују и дају на основу доступних информација могуће закључке који истовремено садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;

– који су у стању да ефикасно прате и усвајају новине у области специјализације и да на јасан и недвосмислен начин пренесу своје закључке, знање и поступак закључивања стручној и широј јавности.

Квалификације које означавају завршетак мастер струковних студија стичу студенти:

– који су показали знање и разумевање у области студирања, које допуњује знање стечено на основним струковним студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања у пракси;

– који су у стању да примене знање у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар образовно-научног односно образовно-уметничког поља студија;

– који имају способност да интегришу знање, решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;

– који су у стању да на јасан и недвосмислен начин пренесу знање и начин закључивања стручној јавности;

– који су оспособљени за решавање практичних проблема у привредним предузећима и јавним установама;

– који поседују способност да наставе студије на начин који ће самостално изабрати.

Квалификације које означавају завршетак докторских студија стичу студенти:

– који су показали систематско разумевање одређеног поља студија;

– који су савладали вештине и методе истраживања на том пољу;

– који су показали способност концепирања, пројектовања и примене;

– који су показали способност прилагођавања процеса истраживања уз неопходан степен академског интегритета;

– који су оригиналним истраживањем и радом постигли остварење које проширује границе знања, које је објављено и које је референца на националном и међународном нивоу;

– који су способни за критичку анализу, процену и синтезу нових и сложених идеја;

– који могу да пренесу стручна знања и идеје колегама, широком академском заједницом и друштву у целини;

– који су у стању да у академском и професионалном окружењу промовишу технолошки, друштвени или културни напредак.

Сваки студијски програм је повезана и усклађена целина која обухвата циљеве, структуру и садржај, политику и процедуру упита на студената, методе учења и начин провере знања, исходе учења и компетенције студената.

Високошколска установа која нуди више студијских програма осигурава да сви програми испуњавају основне стандарде квалитета и да између њих постоји потребан степен усаглашености.

Високошколска установа објављује циљеве сваког од студијских програма који остварује. Циљеви укључују постизање одређених знања и стручности и методе за њихово стицање. Циљеви могу да укључује развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама, потребним за развој каријере.

Студијски програми имају усклађену структуру одговарајуће ширине и дубине и примерене методе учења за овладавање практичним вештинама за рад у привредним предузећима и јавним установама.

Високошколска установа редовно планира и вреднује резултате својих студијских програма. Те активности су засноване на утврђеним циљевима и расположивим средствима.

Високошколска установа стално развија, унапређује и преиспituјe садржаје својих студијских програма, у чemu одлучујућу улогу има наставно особље.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова. Обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ бодова потребних за стицање дипломе, уређује се зајоном. Између различитих студијских програма може се вршити преношење ЕСПБ бодова."

Стандард 5: Научноистраживачки и уметнички рад, који гласи:

„Високошколска установа која остварује академске студије, односно академија струковних студија, има организован научно-истраживачки и уметнички рад.

Високошколска установа непрекидно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке и уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне пројекте а посебно пројекте уговорене са привредним предузећима или јавним установама.

Високошколска установа утврђује поступак и критеријуме за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког, односно уметничког рада наставног особља.

Садржај и резултати научноистраживачког, уметничког и стручног рада установе усклађени су са циљевима високошколске установе и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Знања до којих високошколска установа долази спровођењем научноистраживачког и уметничког рада укључују се у наставни процес.

Високошколска установа подстиче и обезбеђује услове наставног особљу да се активно бави научноистраживачким, уметничким и стручним радом и да што чешће објављује резултате тог рада.

Високошколска установа обавља и подстиче издавачку делатност у складу са својим могућностима.

У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког и уметничког рада универзитет, односно друга високошколска установа може бити оснивач центра за трансфер технологије, иновационог центра, пословно-технолошког парка и других организационих јединица.”

Стандард 6. Наставно особље, који гласи:

„Високошколска установа запошљава наставнике, истраживаче и сараднике који својом научном, уметничком и наставном делатношћу омогућавају испуњавање основних задатака и циљева установе. Наставно особље компетентно остварује студијске програме и испуњава остале додељене задатке.

Број наставника одговара потребама студијских програма које установа реализује. Укупан број наставника мора бити довољан да покрије укупан број часова наставе на студијским програмима које установа реализује тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе, практичан рад и теренски рад) годишње, односно 6 часова недељно.

Ангажовање по наставнику не може бити веће од 12 часова активне наставе недељно. При том, од укупног броја потребних наставника најмање 70% мора бити у сталном радном односу са пуним радним временом од укупног броја предмета на студијском програму за који се тражи дозвола за рад. За студијске програме у пољу уметности тај број не може бити мањи од 50%.

Од укупног броја наставника потребних за обављање наставе по годинама студија за студијски програм за који се тражи дозвола за рад, академије струковних студија и високе школе струковних студија, изузев у пољу уметности, морају да имају најмање 50% наставника са стеченим научним називом доктора наука. На мастер струковним студијама сви наставници морају имати докторат наука (изузев у пољу уметности). Високошколска установа може да ангажује и наставнике вештине.

Број сарадника одговара потребама остварења студијских програма. Укупан број сарадника мора бити довољан да покрије укупан број часова наставе на студијским програмима које установа реализује а да при томе сваки сарадник остварује просечно 300 часова активне наставе годишње, односно просечно 10 часова активне наставе недељно, осим у пољу уметности.

Научне, уметничке и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном, односно образовно-уметничком пољу и нивоу њихових задужења. Квалификације се доказују дипломама, објављеним радовима, уметничким делима, као и евиденцијом о педагошким квалитетима и одговарајућем професионалном искуству као и искуству из праксе.

Уколико високошколска установа на пословима сарадника у настави запошљава студенте дипломских академских или специјалистичких студија, они морају имати просек оцена на основним студијама најмање осам (8).

Високошколска установа бира у звање асистента студента докторских студија који је претходне нивое студија завршио са

укупном просечном оценом најмање осам (8) и који показује сми-
сао за наставни рад. Високошколска установа обезбеђује довољан
број асистената за квалитетно извођење студијских програма и
континуално подvlaživaњe наставничког кадра.

Високошколска установа може за потребе реализације студијских програма ангажовати и сараднике ван радног односа – без поделе радног времена.

Установа обезбеђује наставницима и сарадницима услове за научно, уметничко и професионално напредовање и развој. Установа обезбеђује наставницима и сарадницима услове за научни, уметнички и истраживачки рад, учешће на домаћим и међународним научним скуповима, прикупљање потребне литературе, плинирање и извођење истраживања.”

Стандард 7. Ненаставно особље, који гласи:

„Високошколска установа има ненаставно особље које својим стручним и професионалним радом обезбеђује успешну реализацију студијских програма, основних задатака и циљева студијских програма високошколске установе.

Високошколска установа има најмање једног библиотекара. Високошколска установа на којој студира преко 500 студената има најмање два библиотекара са високим образовањем и једног књижничара. На струковним студијама високошколска установа на којој студира преко 500 студената има једног библиотекара са високим образовањем и једног књижничара.

Високошколска установа на којој студира до 500 студената, организује студентску службу са најмање два извршиоца и додатно једног извршиоца за 1000 студената и још по једног извршиоца на сваких наредних 2000 студената.

Високошколска установа има најмање једног извршиоца са високим образовањем на пословима информационог система.

Високошколска установа има најмање једног извршиоца – дипломираног правника – на пословима секретара.

Високошколска установа обезбеђује потребно ненаставно особље у високошколским јединицама ван седишта установе.”

Стандард 9. Простор и опрема, који гласи:

„Високошколска установа обезбеђује простор и опрему неопходне за квалитетно извођење свих облика наставе. Стандарди простора и опреме одређују се по образовно-научним, односно образовно-уметничким пољима.

Високошколска установа обезбеђује простор за извођење наставе, и то:

– објекте са најмање $4 m^2$ бруто простора по студенту, односно $2 m^2$ по студенту за извођење наставе по сменама, осим за поље уметности;

– амфитеатре, учионице, лабораторије, односно друге просторије за извођење наставе, као и библиотечки простор и читаоницу, у складу са потребама образовног процеса одређеног образовно-научног, односно образовно-уметничког поља;

– одговарајући радни простор за наставнике и сараднике;

– место у амфитеатру, учионици и лабораторији за сваког студента.

Високошколска установа обезбеђује простор за административне послове и то најмање две канцеларије за потребе студентске службе и секретаријата.

. Простор који обезбеђује високошколска установа за потребе наставе и за потребе управе, мора да задовољи одговарајуће урбанистичке, техничко технолошке и хигијенске услове. Простор мора бити у објектима који имају потребне грађевинске и употребне дозволе. Уколико објекти за потребе наставе и управљања нису у власништву високошколске установе или јој нису дати на коришћење, она обезбеђује закуп тих објеката за период од најмање пет година.

Високошколска установа обезбеђује потребну техничку опрему за савремено извођење наставе у складу са потребама студијског програма.

Високошколска установа обезбеђује опрему и извођење наставе у складу са здравственим и сигурносном стандардима о чиму обавештава студенте.

Високошколска установа обезбеђује простор за рад студен-
тског парламента.

Високошколска установа посебно обезбеђује простор у високошколској јединици ван седишта.”

Члан 2.

У делу II. ДОПУНА СТАНДАРДА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА У ОКВИРУ ОДРЕЂЕНОГ ОБРАЗОВНО-НАУЧНОГ, ОДНОСНО ОБРАЗОВНО-УМЕТНИЧКОГ ПОЉА, речи: „мастер академске студије”, мењају се и гласе: „мастер студије”.

Члан 3.

У делу III. СТАНДАРДИ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРВОГ И ДРУГОГ НИВОА СТУДИЈА, мења се:

Стандард 1. Структура студијског програма, који гласи:

„Студијски програм садржи елементе утврђене законом.

Упутства за примену стандарда 1:

1.1 Сваки студијски програм мора да има следеће елементе:

а. назив и циљеве студијског програма;

б. врсту студија и исход процеса учења;

в. стручни, академски, односно научни назив;

г. услове за упис на студијски програм;

д. листу обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;

ђ. начин извођења студија и потребно време за извођење појединачних врста студија;

е. бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са европским системом преноса бодова (ЕСПБ);

ж. бодовну вредност завршног рада на основним, специјалистичким и мастер студијама, односно докторске дисертације, исказану у ЕСПБ бодовима;

з. предуслове за упис појединачних предмета или групе предмета;

и. начин избора предмета из других студијских програма;

ј. услове за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;

к. друга питања од значаја за извођење студијског програма.

1.2 Обим студија се изражава бројем ЕСПБ бодова.

а. Основне струковне студије имају 180 ЕСПБ бодова.

б. Специјалистичке струковне студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова.

в. Мастер струковне студије имају најмање 120 ЕСПБ бодова када је претходно остварен обим првог степена студија од најмање 180 ЕСПБ бодова.

г. Основне академске студије имају од 180 до 240 ЕСПБ бодова.

д. Мастер академске студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова када је претходно на основним академским студијама остварен обим од 240 ЕСПБ бодова и најмање 120 ЕСПБ бодова када је претходно на основним академским студијама остварен обим од 180 ЕСПБ бодова.

ђ. Специјалистичке академске студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова када су претходно завршене мастер академске студије.

е. Докторске студије имају најмање 180 ЕСПБ бодова када је претходно на основним академским и мастер академским студијама остварен обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова.

ж. Академски студијски програми из медицинских наука могу се организовати интегрисано у оквиру основних академских и мастер академских студија, са укупним обимом од највише 360 ЕСПБ бодова.”

Стандард 5. Курикулум, који гласи:

„Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Упутства за примену стандарда 5:

5.1 Структура курикулума обухвата распоред предмета и модула по семестрима, триместрима, односно блоковима, фонд часова активне наставе и ЕСПБ бодове.

5.2 Опис предмета садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке.

5.3 У структури студијског програма на основним академским студијама, осим за поље уметности, заступљене су следеће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова, и то:

– академско-општеобразовне – око 15%,

– теоријско-методолошке – око 20%,

– научно, односно уметничко-стручне – око 35% и

– стручно-апликативне – око 30%.

12.10. Високошколска установа обезбеђује приступ сопственој или другим одговарајућим библиотекама, а посебно организацијама које су специјализоване за испоруку у електронском облику учебника и других наставних и научних публикација.

12.11. Високошколска установа располаже простором који по величини и условима обезбеђује нормално обављање завршног испита, рад административног особља и смештај и рад на одржавању интегрисане рачунарске платформе за подршку учењу на даљину.

12.12. У циљу побољшања квалитета консултација, високошколска установа може да оснује консултационе центре географски удаљене од седишта установе који имају информационо-комуникациону основу интегрисану у систем за учење на даљину, стручну литературу и омогућавају практично вежбање.”

Члан 4.

У делу ДОПУНА СТАНДАРДА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА У ОКВИРУ ОДРЕЂЕНОГ ОБРАЗОВНО-НАУЧНОГ, ОДНОСНО ОБРАЗОВНО-УМЕТНИЧКОГ ПОЉА, мења се:

У оквиру поља: Природно-математичке науке, Стандард 9. Наставно особље, који гласи:

„Настава је организована тако да у групи за предавања на основним студијама има до 80 студената, у групи за вежбе до 25 студената и у групи за лабораторијске вежбе до 15 студената.

Настава је организована тако да у групи за предавања на мастер студијама има до 25 студената, у групи за вежбе до 15 студената и у групи за лабораторијске вежбе до 10 студената.

Наставник мора да има најмање пет препрезентативних рефериenci из образовно-научне области у којој изводи наставу на студијском програму, које укључују: монографије, књиге, прегледне чланке, научне и стручне радове, уџбеник, практикум или збирку задатака, патенте и софтверска решења.”

У оквиру поља: Друштвено-хуманистичке науке, Стандард 9. Наставно особље, који гласи:

„За квалитетно извођење студијских програма у пољу друштвено-хуманистичких наука потребно је испунити нормативе у погледу броја студената по наставним групама, тако да је:

– величина групе за предавања на основним студијама за академско-општеобразовне и теоријско-методолошке предмете до 300 студената, а за научно-стручне и стручно-апликативне до 200 студената;

– величина групе за вежбе на основним студијама за академско-општеобразовне и теоријско-методолошке предмете до 50 студената, а за научно-стручне и стручно-апликативне до 30 студената;

– величина групе за предавања на мастер студијама до 50 студената;

– величина групе за вежбе на мастер студијама до 25 студената.”

У оквиру поља: Медицинске науке, Стандард 5. Курикулум, који гласи:

„Курикулум студијског програма мастер академских студија из одговарајућих научних области у оквиру образовног научног поља медицинских наука мора да садржи обавезно „језгро” и могућности за специјалне студијске модуле. Специјални студијски модули треба да буду из предмета непосредно везаних за медицину, било да су лабораторијски или клинички, биолошки или бихејвиорални, оријентисани на истраживања или дескриптивни. Курикулум студијског програма треба да садржи и изборне предмете.”

У оквиру поља: Техничко-технолошке науке, Стандард 5. Курикулум, који гласи:

„Саставни део курикулума студијских програма за основне и мастер академске студије у области техничко-технолошких наука је стручна пракса и практичан рад у трајању од најмање 45 часова, која се реализује у одговарајућим научноистраживачким установама, у организацијама за обављање иновационе активности, у организацијама за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, у привредним друштвима и јавним установама.

У области биотехничких наука, у подручју пољопривреде и шумарства, студенти током основних студија реализују радну праксу у трајању од најмање 45 часова, производну праксу у трајању од најмање 45 часова и технолошко-организациону праксу у трајању од најмање 45 часова.”

У оквиру поља: Техничко-технолошке науке, Стандард 9. Наставно особље, који гласи:

„За квалитетно извођење студијских програма основних и мастер студија у пољу техничко-технолошких наука потребно је

да високошколска установа испуни нормативе у погледу броја студената по наставним групама. За основне студије величина групе за предавања је до 180 студената; групе за вежбе до 60 студената и групе за лабораторијске вежбе до 20 студената. За квалитетно извођење студијских програма мастер студија величина групе за предавања је до 32 студента, групе за вежбе до 16 студената и групе за лабораторијске вежбе до осам студената.

Репрезентативне референце наставног особља у техничко-технолошким наукама су: научни и стручни радови објављени у међународним и домаћим часописима, радови штампани у зборницима са научних и стручних склопова, монографије, уџбеници, прегледни чланак, збирка задатака, практикум, патенти, нови производи или битно побољшани постојећи производи, нове биљне врсте, нове врсте стоке и нове технологије.”

У оквиру поља: Уметност, Стандард 5. Курикулум, који гласи:

„Основна изборност уметничких студија утврђена је у главни предмет.

Структура студијског програма на основним академским студијама у пољу уметности садржи следеће групе предмета изражене у ЕСПБ бодовима, тако да су:

- уметничке групе предмета заступљене од 50% до 60%;
- теоријско-уметничке групе предмета заступљене од 30 % до 40%;
- друштвено-хуманистичке групе предмета заступљене од око 10%.

Структура студијског програма на основним стручковним студијама у пољу уметности садржи следеће групе предмета изражене у ЕСПБ бодовима, тако да су:

- уметничке групе предмета заступљене око 40%;
- теоријско-уметничке групе предмета заступљене око 20%;
- стручно-апликативне групе предмета заступљене око 30%;
- друштвено-хуманистичке групе предмета заступљене око 10%.

Структура студијског програма на мастер стручковним студијама у пољу уметности садржи следеће групе предмета изражене у ЕСПБ бодовима, тако да су:

- уметничке групе предмета заступљене око 40%;
- теоријско-уметничке групе предмета заступљене око 5%;
- стручно-апликативне групе предмета заступљене око 50%;
- друштвено-хуманистичке групе предмета заступљене око 5%.

Број ЕСПБ бодова који одговара изборним предметима на једном студијском програму је:

- на основним студијама најмање 5%;
- на дипломским студијама око 10%;
- на докторским студијама око 20%.”

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-355/16-06
У Београду, 4. октобра 2016. године

Председник
Националног савета за високо образовање,
проф. др Дејан Поповић, с.р.

3585

На основу члана 17. став 3, чл. 239. и 265. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15 – др. закон),

Директор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК

о изменама Правилника о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству

Члан 1.

У Правилнику о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС”, број 54/12), у члану 3. став 1. тачка 1) после речи: „озбиљне незгоде” запета и речи: „како су они дефинисани у члану 204. Закона о ваздушном саобраћају” бришу се.